

JYMYLÄINEN

Sotkamon Jymy 1909-2009

Juhlavuoden juttuja

■ Perustimme viime kesänä johtokunnan siunauksella juhlaa suunnittelevan pienryhmän, johon kuuluvat nykyisistä aktiivijohtokuntalaisista puheenjohtaja ja sihteeri **Martti Heikkinen** sekä ex-puheenjohtajista **Jorma Saarelainen**, **Risto Muranen** ja **Timo Härkönen**.

Olemme kokoontuneet säännöllisesti keskimäärin kuukauden välein ja saaneet aina jonkin asian esitysvalmiiksi johtokunnan kokouksiin.

Juhlavuoden kohokohta on tietenkin 100-vuotiaan juhla viikonloppu, jota vietämme viikolla 39.

Perjantai-iltana järjestetään illallinen yhden pitkäaikaisimman yhteistyökumppanin Vuokatin Urheiluopiston hoteissa, lauantaina iltapäivällä on kansanjuhla lukion salissa ja illalla sitten kokoonnumme juhlatansseihin Naapurivaaran huvikeskukseen.

Nuorisoseurasta ja sen toiminnastahan sitä voidaan katsoa myös Sotkamon Jymyn toiminnan syntyneen.

Sunnuntaina juhlistamme syntymäpäiväämme sitten vielä yhdessä seurakunnan kanssa viettämällä yhteistä pyhäpäivää ja kunniottamalla edesmenneitä jymyläisiä.

Tämän viikonlopun ohjelma tarkentuu kevään aikana, mutta nyt kaikki jymyhenkiset, pistäkäähän tämä syyskuun loppupuolen viikonloppu varatuksi kalentereihinne.

Ehkä iso jatkuva ponnistus on Sotkamo-lehden kanssa yhteistyössä tuotettavat Jymy-liitteet, joita ilmestyy tämän vuoden aikana kaiken kaikkiaan kuusi kappaletta. Tammi-, maaliskuu-, touko-, elo-, syys- ja marraskuu ovat liitteiden ilmestymiskuukaudet.

Kolmessa liitteessä on teemana 100 vuotta vanha seura Sotkamon Jymy ja syntymäpäivään liittyvät asiat. Ensimmäinen ja kaksi viimeistä liitettä pyörivät tämän teeman ympärillä.

Talvilajit ovat esillä maaliskuussa.

Maastohiihto, mäkihyppy, yhdistetty, ampuhiihto ja hiihtosuunnistus ovat lajeja, jotka ovat tuoneet historian aikana kaikki myös kansainvälisiä

Jymyn pitkäaikainen puheenjohtaja Toivo Lanamäki oli talkoomestarinä 1940-luvun lopussa kentätalkoissa Hiukassa.

Sotkamon Jymyn pesäpalo-ottelu 1960-luvun alkupuolella.

menestystä seuralle ja kaikissa lajeissa on myös järjestetty isoja kansainvälisiä kilpailuja vuosien varrella.

Toukokuussa esillä ovat suunnistus ja yleisurheilu.

Suunnistuksessa Sotkamon Jymy on ollut Kainuun Rastiviikon kantavia voimia koko sen historian ajan. Lisäksi elämme nyt erittäin mielenkiintoista ai-

kaa, kun odotamme lopullisia päätöksiä vuoden 2013 MM-kisojen hakuprosessissa, jossa Jymy on saavuttanut vähintään palkintopallisijoituksen.

Yleisurheilun historia on myös erittäin menestyksellinen niin omien urheilijoidensa kilpailutulosten ja saavutusten kuin myös kuuluisien juhannuskisojensa ansiosta. **Pirjo Hägg-**

Yleisurheilun historia on myös erittäin menestyksellinen niin omien urheilijoidensa kilpailutulosten ja saavutusten kuin myös kuuluisien juhannuskisojensa ansiosta.

Väino Korhonen oli yksi Jymyn hiihtomaiseen tekijöistä.

man on yksi niistä Jymy kautta aikojen menestyksekkäimmistä urheilijoista, jonka ura jatkui sitten vielä pitkään myös kansainvälisen olympiakomitean jäsenenä.

Elokuussa ovat esillä joukkuelajit pesäpalo ja lentopallo, joista pesäpalo on melkein kuin oma historiansa Sotkamossa.

Lentopallo on elänyt ja elää varmasti tällä hetkelläkin hakien sitä omaa toimintansa tapaa ja paikkaa. Juuri ennen syntymäpäiväjuhliä ilmestyy juhlanumero ja marraskuussa jälkipelit. Tällä tavalla on tarkoitus taltioita tämä koko juhla-

"Nuorisoseurasta ja sen toiminnastahan sitä voidaan katsoa myös Sotkamon Jymyn toiminnan syntyneen.

vuosi niin sanotusti yksiin kansiin.

Seura tai paremminkin hiihtojaoston puheenjohtaja **Perttu Huusko** onnistui omilla kontakteillaan Jyväskylän yliopistosta erittäin reippaan opiskelijan **Eeva Mäkisen**, joka suostui opinnäytetyönään tekemään meille katsauksen 100-vuotiseen historiaamme. Eevasta on oma lyhyt esittelynsä myös tässä liitteessä.

Projekti on vähintäänkin haastava, mutta hyvältä tällä hetkellä ainakin vaikuttaa. Tavoitteena Eevalla on, että hän saa opinnäytetyönsä valmiiksi huhtikuun loppuun mennessä.

Teokseen liittyen toistan tässäkin yhteydessä pyynnön kaikille niille henkilöille, joilla on hallinnassa

vanhoja valokuvia Jymyn toimintaan liittyen, että voisitte toimittaa lainaan arkistointia varten näitä muistoja. Heikkisen Martti ottaa niitä vastaan ja toivomme, että kuvissa olisi mukana tieto tapahtumasta tai siitä mihin se liittyy sekä tietenkin siinä esiintyvistä henkilöistä.

Tietenkin voimme myös lehden välityksellä pyytää lisätietoja lukijoilta, jos vain saamme käyttöömmme mielenkiintoista kuvamateriaalia.

100-vuotistuotteeksi

olemme johtokunnassa nimenneet lasten urheilukoulun, joka käynnistyy tammikuun puolenvälin tienoilla. Viime syksynä lentopallon, hiihtolajien ja yleisurheilun toimesta pilotoimme toimintaa ja saimme arvokasta tietoa sekä palautetta siitä, kuinka tällainen lasten liikuntakerho toiminta olisi syytä toteuttaa.

Tammikuussa alkavassa toiminnassa on erotettuna kaksi eri tavoitteellista ryhmää. Kahtena iltana viikossa kokoontuu puhtaasti liikuntakerhona toimiva ja lasten iästä liikkeelle lähtevä monipuolinen urheilukoulu.

Tämän lisäksi saman otikon alla toimii myös kaksi kertaa viikossa toimivat lajiskoulu.

Tällä tavalla on tarkoitus tarjota hieman kaksi erilaista vaihtoehtoa, joihin toki voi osallistua myös molempiin. Tästäkin asiasta ilmoituksia voi seurata Sotkamo-lehdessä ja seuran omilla nettisivuilla.

Tämän lisäksi juhla vuoteen liittyy tietenkin vielä lajien omia tapahtumia ja niihin liittyviä ilmoituksia löytyy sitten näyttävästi Sotkamo-lehdestä.

Tavoitteena on pyrkiä saamaan aina mahdollisimman paljon sotkamolaisia liikkeelle joko itse osallistumaan tai vähintäänkin seuraamaan näitä lajijuttuja.

Tämän liitteen kautta olemme virallisesti avanneet juhla vuotemme ja seuran puolesta toivomme, että pystymme aktivoimaan ja motivoimaan mahdollisimman paljon paikkakuntalaisia osallistumaan vuoden aikana järjestämiimme tapahtumiin.

Reijo Jylhä
puheenjohtaja

Presidentti seurasi ottelua

■ Vuonna 1964 Jymy pelasi ensimmäisen pelinsä Helsingissä Hesperian kentällä.

Tuolloin Helsingin sanomien toimittaja kertoi Jymystä seuraavasti:

"Hesperian ottelussa nähdään Jymyn hienostunutta pelityyliä, jossa näpättykset, kierteet, pomput ja voimakkaat laa'at olivat valttia viime kesänä".

Presidentti Urho Kekkonen oli saapunut paikalle seuraamaan peliä ja hän myös heitti pelin avausheiton. Samainen Helsingin Sanomien artikkeli jatkoi "Uskoisi kainuulaisten näyttävän 'omalle suurelle pojalleen' tasavallan presidentille Urho Kekkoselle voiton tahtonsa ja korjavan kypsän hedelmän...".

Peli päättyi tasan 7-7.

Sampo-malja lyötiin Jymyille

■ Jymyn "pesäpallisti" voittivat Sampo-maljan Jymyille keväällä 1964. Vastustajina tuolloin olivat Oulu ja Ii.

Oulussa pelikenttä oli erittäin huonokuntoinen ja pelaajat pääsivät saman tien "mudan makuun". Edellisenä iltana ja yönä oli vielä satanut lunta ja räntää.

Sotkamo -lehti kertoi jutussaan miten kaksi kertaa yhdeksän vuoroparin pelaaminen kestikin lähes viisi tuntia.

Viimeinen ottelu Oulua vastaan oli tiukka ja Jymy voittikin sen vain yhdellä juoksulla. Ensimmäisen ottelun Iitä vastaan se voitti 4-2.

Otteluiden välissä ollut mehutaukokaan ei auttanut jymyläisiä keräämään voimiaan tarpeeksi ja siksi voitto Oulusta tulikin niukoin numeroin.

Jymy järjesti orjamarkkinat

■ Sotkamon Jymy järjesti orjamarkkinat toimintansa tukemiseksi vuonna 1964.

Orjamarkkinoita varten jaettiin kaavakkeita, joihin osallistujat eli orjat täyttivät tietoja. Kaavakkeessa yläosassa oli kohta "Allekirjoittanut sitoutuu täten suorittamaan", sen jälkeen on tyhjä viiva, johon merkittiin suoritus, joka orjana haluttiin suorittaa.

Alaosan kaavakkeesta täytti orjan itselleen ostanut henkilö, jolle yläosaan merkitty suoritus oli täytetty. Rahat tästä toiminnasta menivät suoraan Jymyn tilille.

Puheenjohtajuutta 100 vuotta

Ensimmäinen vuoteni puheenjohtajana oli urheilutermiä lainatakseni verryttelyä ja asioihin tutustumista.

Toinen vuosi tuo tullessaan jo heti mukanaan mukavan haasteen: Sotkamon Jymy ry täyttää täydet 100 vuotta. Olen vihreyteni takia täysin väärä henkilö arvioimaan seuran merkitystä tämän ensimmäisen vuosisadan aikana. Ja olenhan syntyperältänikin keskipohjalainen, joten minulla ei ole äidinmaidossa saatua, sitä täällä syntyneen lapsen geeniperintöä.

Ainoat perspektiivit, joiden pohjalta voin arviota suorittaa ovat kirjoitettu historia ja oma kokemukseni työskentelystä urheiluelämässä.

Ei ole kuitenkaan varmasti liioittelua, jos sanon Jymyn merkityksen olleen monella tavalla paikkakunnalla vuosikymmenien aikana suuri ja että sitten ensimmäisen puheenjohtaja Vilho Tervonen jälkeen on kuitenkin Tenetinvirrassa jo ehtinyt virrata melkoinen määrä vettä.

Se maailma, jossa ennen Suomen itenäistymistä seura ensimmäisen kerran perustettiin, on tähän päivään mennessä muuttunut todella radikaalisti. Ja uskoin, että kerroin Sotkamon näkökulmasta on vielä esimerkiksi Etelä-Suomeen verrattuna moninkertainen.

Muistan lukeneeni jostain lehtijutusta, jossa vielä 60-luvulla rinnastettiin Sotkamo Suomen Kongoksi ainakin pesäpallorintamalla.

Itse tullessani paikkakunnalle 80-luvun puolessa välissä, olin tutustunut aikaisemmin Sotkamoon oppikouluikäisenä yllättäen pesäpallopelien merkeissä ja Vuokattiin sekä hiihto- että pyöräilyharastuksieni kautta. Vaarat oli se seikka, joka oli minulle muistikuvini nuoruudesta jäänyt käynneistä paikkakunnalla. Urheilulukio on ollut monella lailla se

seikka, joka on vaikuttanut minun omaan ja lähipiirini elämään.

Itse menin lukioon vuonna 1976 ja suunnitelmassa oli juuri sinä vuonna toimintansa liikuntalukiona aloittanut Sotkamon lukio. Itse en yksin kotoa uskaltautunut lähteä ja kun toinen hiihtäjänuorokainen, jonka kanssa paikkakunnalle piti tulla perui lähtönsä, niin jäin suorittamaan opiskeluni Vetelin lukioon.

Kahdeksan vuotta nuorempi siskoni Raila oli minua rohkeampi ja teki sen päätöksen. Tosin lukio-opiskelu vaihtui kahden vuoden jälkeen Lahden sairaanhoito-oppilaitokseen.

Kun sitten 80-luvun puolivälissä tulin Urheilupuistolalle leirivalmentajan tehtävien myötä, niin mieltäni alkoi kiehtoa urheilulukion hiihtovalmennus.

Tilaisuuteni tulikin, kun silloinen johtavavalmentaja Riitta Pääjärvi-Myllyaho päätti siirtyä pois paikkakunnalta. Niin olin ensimmäisessä varsinaisessa työpaikassani eli Sotkamon lukiossa.

80-luvun puolen välin jälkeen ei omassa työssäni eli hiihtorintamalla ollut kovinkaan vilkasta Sotkamon Jymyn suunnassa. Muutamia oppilaita kuitenkin aina vuosittain oli myös paikkakuntalaisia: Immosen Janne, Lesosen sisarukset, Kinisjärven Esa, Timosen Pasi, Moilasen Heidi ovat ainakin sellaisia hiihtäjiä, jotka muistan.

Hiihdon viime vuosien huippuhetket seuran näkökulmasta osuivat Vuokatti Ski Teamin alkutaipaleelle 90-luvun puoliväliin, kun Jymyn miesten viestijoukkue voitti SM-kultaa Valkeakoskella.

Tällä hetkellä hiihto elää voimakasta nousukautta Sotkamossa ja uskonkin, että tulevaisuudessa seuralla on merkittävä kasvattajarooli huippu-urheilussa Vuokatti Ski Teamin suuntaan.

Pesäpallo on oma lukunsa ja otsikkonsa varmasti Jymyn historiassa.

Muistan olleeni katsojissa Halsualla siinä tärkeässä pelissä, kun Jymy varmisti nousunsa suomisarjasta

ykkössarjaan. Itse en tietenkään arvanut, että olisin joskus tekemisissä paljonkin monen silloin kentällä olleen sotkamolaisen pelaajan kanssa.

Yksi niistä viimeisistä asioista, joita olin omalta osaltani ajamassa eteenpäin ollessani lukion johtavana valmentajana, oli tehdä pesäpallosta yksi urheilulukion virallisista urheilulajeista.

Olen vielä viime kesänikin Pohjanmaalla käydessäni en pelkästään vitsailen kysynyt paikallisilta superpesiksen pelaajilta urheiluaiheisen kysymyksen: Mikä erottaa sotkamolaisen ja pohjalaisen pesäpallon? Vastaus on, että Sotkamossa on tajuttu, että pesäpallokin voi olla urheilua.

Yksinkertaisesti se työ, mitä tehtiin seurassa 80-luvulla, loi sen pohjan, jolta vieläkin ponnistaa sotkamolainen pesäpallo noin yhden joukossa Suomessa.

Vaikka Jymy-Pesis on oma ry:nsä ja Super-Pesis oma osakeyhtiönsä, niin tulevana kautena on olemassa vain yksi 100 vuotias Sotkamon Jymy, jota tulemmme yhdessä eri yhteyksissä juhlistamaan ja esiintuomaan.

Puheenjohtaja vuosimallia 2009
Reijo Jylhä

Tervehdys Polttolinjalta!

■ Sotkamon Jymyn eräänä juhluvuoden tapahtumana on seuran 100-vuotishistoriikin julkaiseminen. Sotkamon Jymyllä on vahvat juuret Kainuulaisessa elämässä ja tapahtumissa. Näihin asioihin olen päässyt tutustumaan historiikin kirjoittamisen kautta viime syksystä alkaen.

Olen Eeva Mäkinen ja opiskelen historiaa Jyväskylän yliopistossa. Kotoisin olen Kokemäeltä Satakunnan sydäimestä. Historiikin kirjoittamisen puitteissa olen jo vierailut viime syksyn aikana monesti Sotkamossa.

Seuran historia alkaa jo vuodesta 1909, joten seura on vanhempi kuin Suomen itsenäinen valtio.

Vuosien mittaan Jymyn toiminta on muuttunut monella tavalla, esimerkiksi sotiemme aikaan toiminta oli hiljaisempaa, mutta pian sen jälkeen 1940-lopulla toiminta Jymyssä oli erittäinkin vilkasta.

Seuran toiminnan alusta alkaen ovat olleet päälajeina hiihto ja pesäpallo. Tänäkin talvena hiihto on yksi Jymyn lajeista.

Puuttuikohan tämän tal-

ven hiihtäjillä voittajajuhlajuhlavuoden tapahtumana on seuran 100-vuotishistoriikin julkaiseminen. Sotkamon Jymyllä on vahvat juuret Kainuulaisessa elämässä ja tapahtumissa. Näihin asioihin olen päässyt tutustumaan historiikin kirjoittamisen kautta viime syksystä alkaen.

Olen Eeva Mäkinen ja opiskelen historiaa Jyväskylän yliopistossa. Kotoisin olen Kokemäeltä Satakunnan sydäimestä. Historiikin kirjoittamisen puitteissa olen jo vierailut viime syksyn aikana monesti Sotkamossa.

Seuran historia alkaa jo vuodesta 1909, joten seura on vanhempi kuin Suomen itsenäinen valtio.

Vuosien mittaan Jymyn toiminta on muuttunut monella tavalla, esimerkiksi sotiemme aikaan toiminta oli hiljaisempaa, mutta pian sen jälkeen 1940-lopulla toiminta Jymyssä oli erittäinkin vilkasta.

Seuran toiminnan alusta alkaen ovat olleet päälajeina hiihto ja pesäpallo. Tänäkin talvena hiihto on yksi Jymyn lajeista.

Puuttuikohan tämän tal-

parhaiten. Kisaan oli myös valmistauduttu huolella etukäteen.

Sotkamon Jymyn historiikki on historian opintoni päättävä pro gradu-tutkielma.

Viime kesänä historian

laitoksella tarjoutui opiskelijoille mahdollisuus kirjoittaa tämä historiikki ja entisenä pesäpalloilijana en voinut vastustaa kiusausta. Tähän projektiin oli ryhdyttävä!

Tähän mennessä historiikin parissa työskentely on

tuntunut oikein haasteelliselta ja mielenkiintoiselta.

Opiskelujeni ohella harastan vapaa-aikanani monenlaista liikuntaa. Nykyisin minua ei juuri enää löydä pesäpallokentältä, mutta sitäkin useammin aerobicitunnilta tai lenkkipolulta.

Pesäpallo elämässäni tulee useimmiten esille polttolinjan myötä, sillä asunhan kadulla nimeltä Polttolinja.

Liikunnan lisäksi vietän vapaa-aikaani ystäväni kanssa oleskelusta ja lukemisesta.

Oikein hyvää talven ja vuoden 2009 jatkoa. Toivottavasti minäkin ehdin hiihtoladulle historiikin kirjoittamisen parista.

Eeva

Jyväskylän yliopistossa opiskeleva Eeva Mäkinen kokoaa Jymyn satavuotisen historian kirjaksi.

Jos tiedossasi on historian kirjaan sopivaa aineistoa, voit lähettää sitä osoitteeseen eeva.a.makinen@jyu.fi tai postitse Sotkamon Jymyn toimistolle.

Matka härkävaunuissa suureen urheilujuhlaan

■ Sodan jälkeen alkaneen Jymyn vireän urheilutoiminnan ja jymyläisen yhteishengen lujittajana on pidettävä yli sadan eri-ikäisen jymyläisen osallistumista Helsingissä kesällä 1947 pidettyihin Suomen Suurkisoihin.

Jo junamatka Helsinkiin oli kaikkiaan erikoinen. Jymyn joukkueen matka alkoi Vuokatin asemalta, ei kuitenkaan tavallisissa matkustaja vaunuissa vaan tavaravaunuissa, joita yleisesti kutsuttiin silloin härkävaunuiksi. Liekö nimi jäänyt mieliin siitä, kun sodan aikana Hirvennemelläkin lastattiin niihin karjaa evakkoreissuille.

Jokaisessa vaunussa oli makuulaverit kahdessa kerroksessa vaunujen molemmissa päissä ja vaunuissa nuorimpia parikymmentä.

Jokainen oli kotoaan varannut matkaeväät, joiden piti riittää koko junamatkan ajan. Sotkamolaisien juna meni ensin Kontiomäkeen, jossa siihen lisättiin toisten seurojen matkalaiset. Junalla ei varmaan ollut tarkkaa aikataulua, koska se kulki silloin, kun edessä oleva rataosuus oli vapaa muulta junaliikenteeltä.

Ensimmäisen yön jälkeen heräsin aamulla pimeässä vaunussa, ja valoa saatiin, kun avattiin liukuva vaunun sivuovi, ilmeisesti olimme silloin Kuopiossa. Vanhemmat pojat olivat jo asemalaiturilla jotain ostamassa, mikä myöhemmin osoittautui jäätelöksi joka oli meille vielä tuntematon herkku.

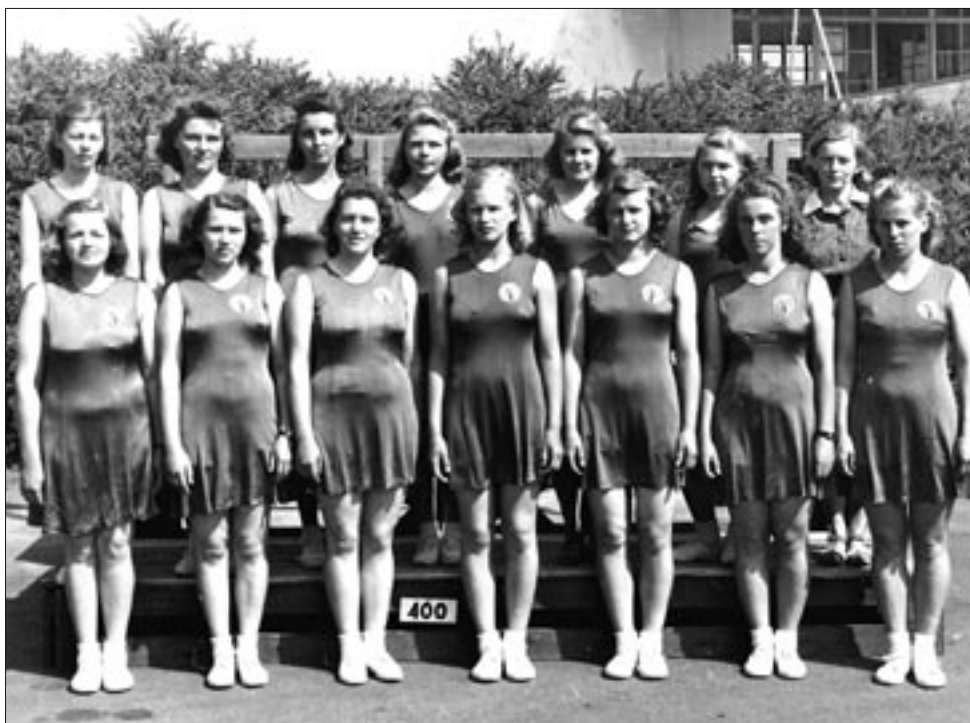
Helsingissä kisojen aikana ostamani jäätelöt olivat todella maukasta jäätelöä, ja jälkepäin on todettava, että savolaiset eivät vielä silloin osanneet jäätelöä tehdä, tai muuten

Sotkamon Jymy osallistui suurella joukolla vuoden 1947 suurkisoihin. Tässä seuraa edustaneet 11-16-vuotiaat pojat kuvattuna Helsingin Olympiastadionin lähellä.

Jymyn miehet olivat suurella joukolla mukana vuoden 1947 suurkisoissa.

Naisten joukkue suurkisoissa vuonna 1947.

Jymyn tytöt suurkisoissa vuonna 1947.

"jymäyttivät" meitä.

Päivän aikaan matka sujui jouhevasti väliasemilla pidettyjä odotustaukoja lukuun ottamatta.

Mieleeni on jäänyt junan pysähtyminen erään järven kohdalla, jolloin matkalla oli mahdollisuus käydä uimassa ja nopeimmat sen myös tekivät.

Olimme illalla Helsingin asemalla, josta oli kuljetus majapaikkaan Aleksis Kiven koululle Kallion kaupungin osaan. Majoitimme luokkahuoneisiin ja varmasti meille kaikille uni tuli houkuttelematta.

Viikko kului kisatapauksia ja eri kilpailuja seurataksena ja varsinaiseen pääjuhlaan valmistautuessa.

Viikon huipentuma oli kisamarssi Olympiastadionille ja esiintyminen yhteisessä voimistelutapahtumassa.

Kisaviikon aikana oli runsaasti kilpailuja niin joukkue- kuin yksilölajeissa. Sotkamolaisia poikia osallistui telinevoimistelukilpailuihin eri ikäluokissa, ja he menestyivät niissä hyvin.

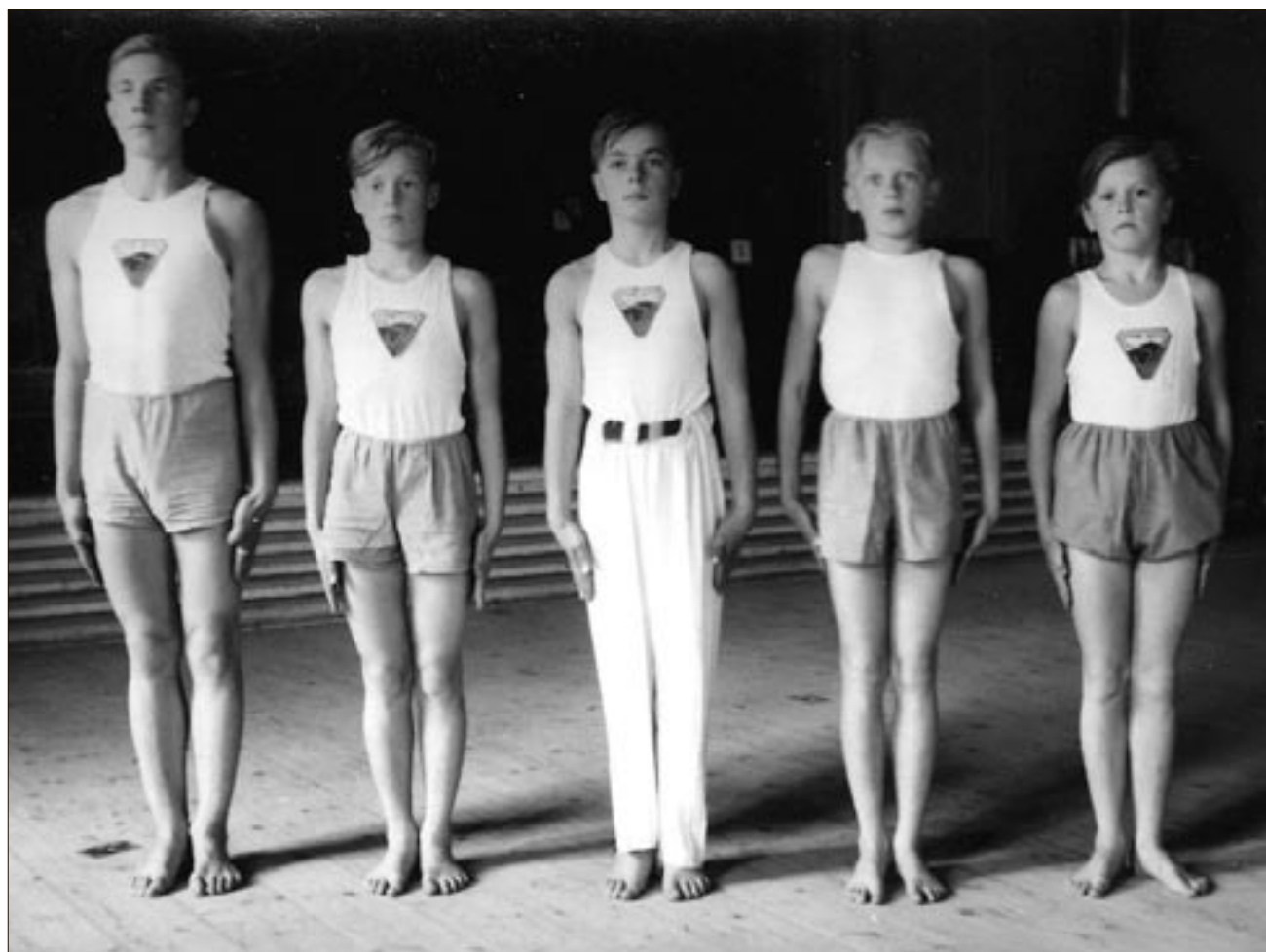
Yksi mieliin painunut tapahtuma oli Jymyn II-joukkueen pelaaminen perussarjan mestaruudesta Kallion urheilukentällä tamperelaisia vastaan. Kahden jatkovuoroparin jälkeen tamperelaiset voittivat tiukan ottelun, ja Jymy sai sarjassa hopeatilan.

Paluumatka on varmaan ollut väsyneiden matkailaisten torkkumista labeleilla, ja se on muutoinkin sujunut ilmeisesti nopeammin kuin menomatka, koska ainakaan minun mieleeni ei siitä ole jäänyt mitään erityistä muistettavaa.

Martti Heikkinen

Sotkamon Jymyn pesäpalloyleisö eli mukana otteluissa jo viitisenkymmentä vuotta sitten.

Jymyn telinevoimistelijoita 1940-luvun loppupuolella. Kuvassa Yrjö Huusko, Martti J Korhonen, Seppo Leinonen, Martti Keskitalo ja Osmo Karjalainen.

Pesäpallon Ilves- eli junioreiden Suomen mestarit mallia 1962.

Jymyn 40-vuotisjuhlan juhlallisuuksia vuonna 1949.

Hakaneulaa tarvittiin

■ Pätkiä Vuokatin hiihdoista 1962:

Suurin kiire tuli Jorma Tikkaselle, jolle pikamatkan paras kainuulainen Tuomo Heikkinen ennen viimeistä viittä kilometriä maalissa heitti avunpyynnön: hae äkkiä hakaneula, housut putoo.

Jorma haki ja kömpi upottavassa hangessa Rankan rinnettä ladun varteen. Tuomas sai neulansa. Ja se oli tarpeellinen neula - sija-luku nousi kuudennesta kolmanneksi.

Pahin kaatuminen tuli Kuusamon Erä-Veikkojen Taisto Pitkäsen osaksi, joka yleisen mäenlaskun ensimmäisellä kierroksella kiepui montussa vaarallisen näköisesti jääden hetkeksi hangelle rentoutumaan. Ehtivät tulla jo parit mieleen, mutta sieltähän poika nousi ja laski myös seuraavat hypypynsä. Taisi "filmata", peijakas, yleisön iloksi.

Hauskin kuperkeikka nähtiin, kun joku nimeltä tuntematon pikkupoika hujautti alas Ison Rankan rinteestä umpihankea ja heitti yks kaks mukkelis makkelis. Vilpitön vahingoniloinen naurunröhinä kantautui alhaalta montusta mäen päälle saakka.

Tuuria oli kerrankin Pekka Ristolalla, joka pitkän kilpailu-uransa aikana on ehtinyt hävitä suuriakin kilpailuja pienellä pisteerolla.

Nyt sattui niinpäin, että Pekka voitti kaksi kilpailua, yhdistetyn ja erikoismäen, eikä yhteensä tarvittu kuin vajaa kaksi pistettä. Paistaa se päivä risukasaankin. (Sipo Häyrisen leikekirja 1962.)

Rankan montun hyppyrimäki otettiin käyttöön loppuvuodesta 1934. Kuva reilun viidenkymmenen vuoden takaa ajoilta, jolloin muun muassa Veikko Kankkonen hyppäsi. Leiskakset olivat pisimmillään yli 50 metrisiä.

Jymyn puheenjohtajina 1940-luvulta lähtien ovat toimineet muun muassa Toivo Lanamäki (oikealla), Pekka Ristola, Eemil Rautiainen ja Jorma Saarelainen. Viime vuoden elokuussa edesmennyt Pekka Ristola saavutti yhdistetyssä Squaw Valleyn olympialaisissa neljännen sijan vuonna 1960, joten hän edusti seuraa myös huippu-urheilijana.

Naisvoimistelijat esiintyivät 40-vuotisjuhlassa 60 vuotta sitten.

Sotkamon Jymy vietti 40-vuotisjuhlaansa urheilukentällä järjestetyssä tilaisuudessa vuonna 1949.

Sotkamon Jymyn pesäpallolijoita 1940-luvun lopusta tai 1950-luvun alusta. Kuvassa Martti Korhonen, Seppo Korhonen, Kauko Korhonen, Unto Korhonen, Tauno Korhonen, Yrjö Heinänen, Oiva Korhonen, Veikko Suvivuo ja Oiva Meriläinen.

Yksi Jymylle menestystä tuoneista hiihtäjistä oli Eero Härkönen.

Vuokatin hiihdon 25-vuotisjuhlakilpailujen tunnus vuodelta 1947.

KOKO ELÄKEAJAN RATKAISU

Eläkkeellä tulosi pienenevät. Älä huolestu, vaan selvitä tulevan eläkkeesi taso ja tutustu erilaisiin ratkaisuihin, joilla voit kohentaa sitä.

Varaa aika konttoriin.

Sotkamo, Kainuuntie 26, puh. 010 546 0850

Sampo Pankki

Sotkamon Jymy käväisi 1950- ja 60-lukujen taitteessa pesäpallon mestaruussarjassakin. Ensimmäinen mestaruus tuli 1962, mutta paikka ylimmällä sarjatasolla vakiintui 1980-luvulla. Kuva on noin 50 vuoden takaa.

Aina ei peli luistanut

Syyskierros alkaessa Jymyn peli ei ollut luistanut vierasottelussa Puurtilassa. Jymy oli hävinnyt pelin 5-4.

Lehden toimittaja kirjoituksessaan pelin jälkeen "Lopputuloksesta voidaan syyttää huonoa onnea, mutta

myös ennenkaikkea vierasjoukkueen heikkoo sisäpeliiä.

Ei Puurtilakaan ihmeitä esittänyt, joten ihmetellä täytyy, millä konstilla se on saanut koottua 18 pistettä."

Kirjoituksessaan toimittaja mainitsee Jymyn suu-

rena ongelmana olleen pomppu-lyönnit "...jotka eivät olleet onnistuneet alkuunsaakaan. Näin lähes joka kerta 2 lyöntiä hukkaan."

Toimittajan neuvo oli, että jos tällä taktiikalla aiottiin jatkaa, niin Jymyn joukkueen olisi opeteltava

lyömään pomput rajojen sisäpuolelle.

Kappaleen loppuun hän vielä lisää vaihtolyönnistä: "Kun näpitkin epäonnistuivat, oli sotkamolaisilla katsojilla täysi syy hiljaiseen kiroiluun."

(Vuoden 1964 lehti-leike)

Pesäpallon katsojia opastettiin

Pesäpalloyleisön valistamiseksi Jymy teki Pesis 77 katsojan oppaan. Sen ensimmäisellä sivulla on ohjeita pesäpallon seuraamiseen:

"Arvoisat katsojat

Kaikki me tiedämme, että pesäpallo on sääntöineen ja merkkipeleineen edellyttää katsojilta paljon tietoa pelistä.

Jotkut pitävät tätä lajillemme hättänä, jotkut

sen viehättävimpänä piirteenä.

Jotta kaikki, ensikertalaisetkin, saisivat pelistä irti mahdollisimman paljon, olemme laatineet tämän oppaan lisäämään

pelin seurattavuutta."

Oppaassa on tämän jälkeen selostettu kuvituksen avulla pesäpallon pelaajien pelipaikat, sääntöjä, tuomarien vihellykset jne.

Hyvän ruoan puolesta!

K Tavallista parempi Ruokakauppa
SUPERMARKET
SOTKAMO

Sotkamon paras palveleva liha- ja kalatiski!

Sotkamo, puh. 020 794 0770, ma-pe 8-21, la 8-18, (su 12-21)

Alko Avoinna ma-pe 9-20 la 9-18

Cafe BURGER

HIIHTOLADULLE VUOKATIN INTERSPORTIN KAUTTA!

Halti Clash hiihtopuku
TARJOUS 149,-
ovh. 199,-
- naisille ja miehille
oma mitoitus

SUKSIPAKETIT

Luisteluun:

Fischer RSC Skate -suksi
Rossignol X9 Skate -mono
Fischer R3 NNN skate side

PAKETTIHINTAAN
349,-

Perinteiseen:

Fischer RSC Classic -suksi
Salomon Active/Vitane 8CS -mono
Salomon SNS Profil Classic -side

PAKETTIHINTAAN
299,-

UUSIMMAT TUOTTEET, VIIMEISIN TIETO!

INTERSPORT
Vuokatinhovintie 2,
p. (08) 6178 636

PIIPPONEN VUOKATTI

Avoinna:
ma-pe 10-18,
la 10-15, su 11-15

TOINEN LINSSI

Tarjous koskee normaalia linsivalikoimaamme ostaessasi normaalihintaisen kehyksen ja linsit. Ei muita samanaikaisia tarjouksia. Tarjous voimassa tammikuun loppuun.

Etusi arvo jopa 322€ VARAA AIKA !!

VUORI
OPTIKKO • OPTIKER • OPTICIAN • ОПТИК

Kainuuntie 15, Sotkamo
puh. 6662950
ma 9-18, ti-pe 9-17
Tervetuloa!

Onnittelut
100-vuotiaalle
Jymylle!

Tervetuloa
wanhanajan
kenkäkauppaan

Meiltä

- kunnon saappaat luontoon ja liikkumiseen
- käsineet
- lämpöiset goretex-jalkineet

KENKÄKAUPPA SAASTAMOINEN
Kainuuntie 11, Sotkamo,
puh. 6660 068

Pesäpallon ja Jymyn mukana elänyt mies

Pertti Granqvist

■ Jos kuusikymmentä-, seitsemänkymmentä- ja kahdeksänkymmentäluvulla palkittiin vuoden pesisperheitä, niin Heikkisen perhe Saaritieltä pokkasi palkinnon useampana kuin yhtenä vuotena.

Martti Heikkinen oli johdattamassa Jymyn miehet kaikkien aikojen ensimmäiseen Suomen mestaruuteen vuonna 1963.

Martti myös piti Jymyn pesäpallotoiminnan hengissä vaisuina, mestaruutta seuranneina vuosina. Vaimo myi lippuja otteluihin, lapset toimivat kirjureina ja kirjurin viran opettelivat lapsenlapsetkin.

Silloin kun pesäpallo ei oikeastaan kiinnostanut Sotkamossa kuin pientä ydinjoukkoa, touhusi pelinjohtaja kyydit vieraspeleihin ja tuomarit kotiotteeluihin.

Kysymykseen, miksi ei sitten enempää mestaruuksia lähes kolmeen kymmeneen vuoteen tullut, on Martilla vastaus valmiina:

– Oli hyviä pelaajia, vaan joukkueena ei saatu peliä kulkemaan. Eikä harjoiteltu yhdessä. Niin pelaajat kuin pelinjohtajatkin kulkivat töissä jopa kuutena päivänä viikossa.

Martti Heikkinen kertoi joutuneensa Kostamuksesta lauantai-iltana töistä tullessaan melkein samantien lähtemään matkalle kohti Pohjanmaata. Aikaa valmistautumiseen ei liikoa jäänyt.

– Kaksi kertaa nousu Suomisarjasta Mestaruussarjaan oli tosi lähellä. Vuosina 1972 ja 1978 olisimme voineet aivan hyvin nousta sarjaporrasta ylempiä.

Heikkinen sanoo olleensa pelinjohtajana ”pudottamassa” Jymyä mestaruussarjasta 1986.

– Vastaavasti nostin seuraavana kesänä kakkosjoukkueen Suomisarjaan.

Vuodesta 1986 saakka Sotkamon Jymyn sihteerinä toiminut Martti Heikkinen liittyi seuraan ainajäseneksi yli kuusikymmentä vuotta sitten, Suurkisojen alla keväällä 1947.

Mr. Sotkamon Jymystä

Martti Heikkisen on ollut mukana toimitsijana lukuisissa arvokisoissa. Muistoina kilpailuista on jos jonkinlaisia toimitsijakorttia.

Sotien jälkeisenä aikana Sotkamon Jymy oli nimenomaan yhdistävä tekijä.

puhuminen ei ole liioiteltua, vaikka Martti vaatimattomana miehenä toivoikin matalalla profiililla tehtyä kirjoitusta.

– Se tässä tietysti on huvittavaa, kun nuorekkaalla nuorisourheiluseuralla on kohta 80-vuotias sihteerinä.

Juhlavuoden jälkeen Martilla on vakaa aikomus ojentaa sinisen Jymyn kansion paperit seuraajalleen.

– Kolme vuotta olen yrittänyt sihteerin töitä kaupata itseltäni pois, kaikkiaan neljä Suomen mestaruutta pelinjohtajana saavuttanut Heikkinen sanoi.

Sotkamon Jymyllä on ollut käsittämättömän suuri

merkitys Sotkamon pitäjän imagolle sekä Sotkamon asukkaiden yhteis- ja taloukselle.

– Sotien jälkeisenä aikana Sotkamon Jymy oli nimenomaan yhdistävä tekijä. Poliitikko ei täällä ollut kovin vahvasti urheilussa mukana. Joskus saattoi ristiriitoja olla enemmän seuran sisällä ja alaosastojen kanssa kuin muiden seurojen.

Viisikymmentäluvulta aina 1980-luvun alkuun maakuntaviestit olivat tilaisuuksia, joissa ensin tiellä ja sitten ladulla ottivat toisistaan mittaa hiihtäjät.

Kiihkeää oli myös kanustusjoukkojen toiminta.

Hiihtäjiä seurattiin autolla ajamalla milloin Puolangalta Kajaaniin tai Kajaanista Kuhmoon.

Heikkisen mieleen on jäänyt se maakuntaviestin voitto, jossa viimeiselle osuudelle ylivoimaisessa johdossa lähtenyt Kainuun Arjyn Pentti Taskista lähti ajamaan takaa Jymyn Eero Härkönen.

Viimeiselle osuudelle lähdettiin Parkualta. Härkönen hiihti Taskisen kiinni ja Jymy voitti.

– Kannustajien juhlat Maakunnan hotellissa olivat olleet jotain aivan siihen aikaan uskomatonta.

Urheilun muuttuessa ammattimaisemmaksi on Jymyn siipien suojista lähtenyt 1990-luvulla Vuokatti Ski-Team ja SuperJymy.

Sotkamolaisten lempilajeihin hiihtoon ja pesäpalloon keskittyneet toimijat pitivät oikein hyvin yllä niin Vuokatin kuin Jymyn nimeä.

Vuokatti Ski-Team oli

pitkäaikaisen puheenjohtaja Timo Härkösen synnyttämä hiihtotalli, joka yllätti ottamalla heti SM-kultaa viestissä.

Pesäpallolla meni 1990-luvun loppupuolella Sotkamossa niin lujaa, että pääseurassa vauhti sekä vaaralliset tilanteet alkoivat hirvittää.

– Silloin pesäpallolla meni koko valtakunnassa vielä lujempaa. Sen ajan tapahtumista on lajin harrastajat sekä seurat joutuneet kärsimään näihin aikoihin saakka, Martti Heikkinen sanoi.

Pesäpallajaoston toimintaa silloin Martti kuvailee taloudellisilla mittareilla mitattuna holtittomaksi.

– Esimerkiksi Jymyn bingo tuotti runsaassa vuodessa 100 000 markan suuruiset tappiot.

Seuran puheenjohtajista yksi on ylitse muiden. Toivo Lanamäki, Lana-Topi oli hallitseva hahmo

sotien jälkeisessä Sotkamossa aina 1980-luvulle saakka.

Salmelan koulun johtajalla oli suuri rooli niin paikallisessa pankkimailmassa, urheiluseurassa kuin kunnallispolitiikassa.

– Ei yksin Topi tietenkään kaikkea hoitanut. Hyvinä apulaisina hänellä olivat Yrjö Heinänen ja Jorma Tikkanen, Martti Heikkinen kertoi.

Vaikka pesäpallo on lajeista rakkain Martille, osallistuu hän aktiivisesti talkoisiin olipa kyseessä sitten laji kuin laji.

Kun Kajaaniin sprinttihiihtoihin marraskuussa ei saatu toimihenkilöitä, niin lumen lisäksi Sotkamosta Kajaaniin tuotiin lähettäjätkin.

Kova kolmikko saatiin taas kerran jalkeille. Lähettäjinä sprinttikilpailuissa toimivat Martti Heikkisen lisäksi hänen tavoin ikijymyläiset Jaakko Karjalainen ja Jorma Saarelainen.

Kysymykseen mieleenpainuneista tapauksista Martti Heikkinen mainitsee Sotkamon Jymyn saavuttaman pesäpallomestaruuden 1990-luvun alussa.

– Silloinen puheenjohtaja Kalervo Pälvi käveli Keskus kentältä Torikatua pitkin Suomen pienoislippua kantaen ja poliisiauto ajoi vilkut päällä edeltä.

Martti Heikkinen

► Syntymäaika: 10.11.1932.

► Syntymäpaikka: Sotkamo.

► Ammatti: Muun muassa huoltoaseman hoitaja, urakoitsija, kirjanpitäjä.

► Harrastukset: Sotkamon Jymyn sihteerinä, Jymyn hyväksi tehtävät talkoot.

► Saavutukset: A-poikien pelinjohtajana SM-kultaa 1962 ja 1981. B-poikien pelinjohtajana 1979 ja miesten joukkueen pelinjohtajana 1963.

**1-vuotias onnittelee
100-vuotiasta.**

SOKOS HOTEL
VUOKATTI

TARKASTETTU SEURAAVA TARKASTUS

31.12.2006 31.12.2008

KUNAKOINTI ON TURVALLISUUTTA.
TOIMITA SAMMUTINHUOLTAJAA

KRP-HALLIMYYMÄLÄ
KESKUSKATU 2 PUH. 08-633 0880
88600 SOTKAMO

JYMYLÄINEN

Sotkamon Jymyn 100-vuotisjuhlat yhteistyössä Sotkamo-lehden kanssa.

Toimituskunta Jymyn juhlatuomari: Reijo Jylhä (pj), Martti Heikkinen, Timo Härkönen, Risto Muranen, Jorma Saarelainen, Eeva Mäkinen sekä Sotkamo-lehdestä Pertti Granqvist, Päivi Eskelinen, Sampo Kaste ja Kari Kinnunen.